

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษามีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งปัจจัยที่มีการพัฒนาการท่องเที่ยวของประชาชนใน บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษาจากจำนวนทางประชากรที่อาศัยในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 3,857 คน ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง	จำนวน 893 คน
องค์การบริหารส่วนตำบลสำเภาล่ม	จำนวน 738 คน
องค์การบริหารส่วนตำบลสวนพริก	จำนวน 957 คน
องค์การบริหารส่วนตำบลคลองตะเคียน	จำนวน 641 คน
องค์การบริหารส่วนตำบลวัดตูม	จำนวน 628 คน

ตัวอย่างที่เป็นชุมชนในพื้นที่ที่ใช้สูตรของ Yamane

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} n &= \frac{3857}{1 + 3857(0.5)^2} \\ &= 399 \end{aligned}$$

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วยแบบสอบถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งแบ่งออก 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่งหรือสถานภาพในชุมชน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นทัศนคติต่อการท่องเที่ยวของชุมชน ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับ

1. ข้อมูลที่เป็นปัจจัยภายใน ได้แก่ ทัศนคติต่อการท่องเที่ยว ความตระหนักถึงประโยชน์ต่อส่วนรวม และความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

2. ข้อมูลที่เป็นปัจจัยภายนอก ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ และแผนดำเนินการในการพัฒนา โดยแบบสอบถามนั้นเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งประกอบด้วย คำถามทั้งหมด 30 ข้อ โดยตัวเลือกใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 5 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหาร่วมกัน

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกัน

3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกัน

4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

5. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลร่วมกัน

โดยแบบสอบถามนั้นเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งประกอบด้วย คำถามทั้งหมด 30 ข้อ โดยตัวเลือกใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาการท่องเที่ยว จากการตอบแบบสอบถาม โดยทำการวัดประเด็นปัญหาทั้งหมด 6 ประเด็น ดังนี้

1. การบริหารจัดการ
2. แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับกิจกรรม
3. การบริการ
4. สิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิทัศน์
5. นักท่องเที่ยว
6. ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว

โดยแบบสอบถามนั้นเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งประกอบด้วย คำถามทั้งหมด 24 ข้อ โดยตัวเล็อกใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงน้อยที่สุด ผู้ศึกษาได้กำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูลโดยการเก็บตามสัดส่วนของประชากรในชุมชน ดังนี้

$$n = \frac{Y, \times 399}{EX,}$$

โดยที่ n = จำนวนสัดส่วนของประชากรในชุมชน

Y, = จำนวนประชากรของแต่ละตำบล

EX, = ผลรวมจำนวนประชากรที่อาศัยบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์

พระนครศรีอยุธยา

ตาราง 3 แสดงจำนวนตัวอย่างสัดส่วนของประชากรในชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบล	ประชากร	จำนวนตัวอย่าง
ภูเขาทอง	893	92.4
สำเภาล่ม	738	76.3
สวนพริก	957	99
คลองตะเคียน	641	66.3
วัดตูม	628	65
รวม	3857	399

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากประชากรและชุมชนที่อาศัยรวมถึงผู้ประกอบการอยู่ในพื้นที่บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แหล่งท่องเที่ยวที่ได้กำหนดในขอบเขตการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1. ข้อมูลพื้นฐานของประชากรในชุมชนเพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา รายได้ ตำแหน่ง หรือสถานภาพในชุมชน
2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นทัศนคติต่อการท่องเที่ยวของชุมชนบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาการท่องเที่ยว บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เนื่องจากข้อมูลแต่ละความหมายของแนวคิด หลักการ และองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาการท่องเที่ยว มีความหลากหลายของแนวคิด และมีจำนวนข้อมูลมาก ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้มีการตรวจสอบเก็บข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ หนังสือ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ Web-site ต่างๆ โดยเก็บรวบรวมจากคณะกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักห้องสมุด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศูนย์วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และทางอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน นำข้อที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัย โดยทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าทางสถิติและนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยายบนตาราง

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับที่ได้รับกลับคืนมา
2. จัดทำรหัสในแบบสอบถามตามที่กำหนดในตารางแจกแจงความถี่
3. ทำการกรอกข้อมูลตามรหัสลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
4. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดจากการกรอกข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิภาค ลำเนา รายได้ ตำแหน่ง หรือสถานภาพในชุมชน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และการกระจายร้อยละ (Percentage Distribution)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของชุมชนต่อการท่องเที่ยวต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยนำมาหาประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และการกระจายร้อยละ (Percentage Distribution) ค่าเฉลี่ยเลขคณิตหรือมัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยนำมาหา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และการกระจายร้อยละ (Percentage Distribution) ค่าเฉลี่ยเลขคณิตหรือมัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 4 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยนำมาหาประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และการกระจายร้อยละ (Percentage Distribution) ค่าเฉลี่ยเลขคณิตหรือมัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆ แต่ละช่วง มีความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

